

Till
Förvaltningsrätten i Luleå

Yttrande angående laglighetsprövning enligt kommunallagen

Berörd elev i ärendet har fått ett skriftligt avslag angående kostnadsfri elevresa.

Kommunen är skyldig att ansvara för elevernas dagliga resor mellan bostaden och skolan under vissa förutsättningar. Ansvaret gäller elever som är studiehjälpsberättigade och som har en färdväg på minst sex kilometer. Delegaten följer dessa regler enligt skollagen (SFS 1991:1110, ändrad 1993:801, 1999:1403).

Eleven Ida Söderberg är berättigad till skolskjuts och har fått busskort eftersom avståndet mellan bostaden och skolan är längre än sex kilometer. Beträffande avståndet mellan bostaden och hållplats framgår av ekonomiska regler och rutiner för 4-kantens gymnasiesamverkan att avståndet ska vara längre än sex kilometer för att berättiga till ersättning för anslutningsresa.

Avståndet mellan Ida Söderbergs bostad och hållplats i Sikfors är 4,9 km och till hållplats i Borgfors är avståndet 5,2 km. Vägsträckan (väg 561) mellan Idas bostad i Skomanstjälen fram till väg 555 är en grusväg som saknar belysning. Denna vägsträcka, som uppgår till 2,6 km, har låg trafikintensitet.

Vägsträckan mellan Borgfors och avtagsvägen till Sikfors by (väg 555) utgörs till huvuddelen av en raksträcka varför det är lätt för fordon att i god tid upptäcka vägtrafikanter. Enligt uppgift från STRADA¹ är sträckan inte olycksdrabbad.

Granbergs buss, som utför busstransporter på aktuell busslinje (linje 32) på uppdrag av Länstrafiken Norrbotten, kan stanna för att hämta upp och lämna Ida vid vägskalet till väg 561. Där finns ingen hållplats men det är möjligt att trafiksäkert stanna för av- och påstigning. Det är en vedertagen praxis att bussarna i glesbygd stannar även vid andra platser än hållplatser för att hämta och lämna skolbarn, under förutsättning att det bedöms trafiksäkert. (Dessa uppgifter är lämnade av Patrik Vällberg vid Granbergs buss.) Det innebär att Ida kan kliva på och stiga av bussen på väg 555, vid vägskalet till väg 561, 2,6 km från bostaden.

¹ STRADA är ett informationssystem för data om skador och olyckor inom hela vägtransportsystemet. Namnet är en förkortning av Swedisk Traffic Accident Data Acquisition. Tillhandahålls via Transportstyrelsen.

Under höst- och vintertid krävs lämplig klädsel och utrustning för att kunna synas på håll. Eleven bör med hänsyn till sin ålder kunna bedöma trafiken i olika situationer.

Enligt ovanstående motsättes yrkandet.

Eva Lindbäck
Delegat
Barn- och Utbildningsnämnden

Ruth Rahkola
Ordförande
Barn- och utbildningsnämnden

Bilaga
Ekonomiska regler och rutiner för 4-kantens gymnasiesamverkan 2009 07 01 – 2013 06
30

fyrkantens gymnasiesamverkan
BODEN LULEÅ PITEÅ ÄLVSBY

**Ekonomiska regler och rutiner för
4-kantens gymnasiesamverkan
2009-07-01 – 2013-06-30**

Ekonomiska regler och rutiner för 4-kantens gymnasiesamverkan

Följande tillämpningsavtal har slutits mellan Barn- och utbildningsförvaltningarna i Boden, Luleå, Piteå och Älvsbyns kommuner.

§ 1. Avtalstid

Detta avtal följer den avtalstid som anges i det övergripande samverkansavtalet.
Fr o m 2009-07-01.

§ 2. Omfattning

- En gemensam prislista för interkommunala ersättningar.
- Ekonomisystem för kansliet
- Arbetssätt för finansieringsfrågor
- Gemensamma regler för inackordering och resebidrag för gymnasieelever.

§ 3. Gemensam prislista

- Fastställs för Boden, Luleå, Piteå och Älvsbyns kommun
- Gäller per kalenderår och fastställs under oktober månad för kommande år enligt SCB:s modell
- Omfattar alla elever exklusive gymnasiesärskolan och Individuella programmet
- Omfattar alla årskurser dvs. även elever i åk 2 och 3
- Framställs på programnivå enligt nedanstående modell

Modell för fastställande av gemensam prislista

Den gemensamma prislistan fastställs enligt följande: Faktisk kostnad per program enligt SCB statistik samt procentuellt tillägg för skolindexuppräknning enligt SFS. (kostnad per program)

Den gemensamma prislistan fastställs som "genomsnittet av samverkansavtalsparternas (resp. kommuns) kostnad per program" enligt ovanstående definition.

Följande undantag från den gemensamma prislistan gäller:

1. För specialutformade program (kod SM) t.ex. dans, film, idrott, I-TEK, så gäller respektive kommuns faktiska kostnad enligt SCB med tillägg för index enligt ovan som pris mellan avtalsparterna.

I redovisningen till SCB "Kostnader per program" finns endast en rad med SM (specialutformade program). Där redovisas på samma sätt som för nationella program,

antal elever och totalkostnad. Redovisad statistik kan därför omfatta flera program och den faktiska kostnaden måste därför fördelas per program av den enskilda kommunen.

I de fall en kommun har flera specialutformade program ska SCB:s totalsumma fördelas mellan de olika specialutformade programmen enligt samma modell som för de nationella programmen. Den totala kostnaden, redovisad per specialutformat program ska motsvara den totala redovisade kostnaden för dessa program enligt SCB:s redovisning "Kostnader per program"

Ekonomiansvariga i respektive kommuns förvaltning eller motsvarande är gemensamt ansvariga för att beräkna och föreslå den gemensamma prislistan. Beslut om prislistan tas i respektive kommun. Samordningsansvaret för ekonomiska frågor följer ordförandeskapet i samverkansavtalet per kalenderår.

§ 4. Ekonomisystem för kansliet

Kansliet följer de budgetprinciper och den styrmodell som gäller i den kommun där kansliet fysiskt placeras, dvs. Luleå.

§ 5. Arbetssätt för finansieringsfrågor

Finansiering av kansliet kostnader

- Budget för kansliet fastställs av utbildningsgruppen senast 1 sept. året före budgetåret.
- Kansliet fakturerar respektive kommun efter fastställd budget med 50 % av budgeterad årskostnad per april och augusti respektive kalenderår.
- Kostnaden per kommun baseras på en procentuell fördelning¹ i relation till elevantalet. Elevantalet baseras på senaste tillgängliga SCB statistik.
- Uppföljningar under pågående budgetår, se § 4 Ekonomisystem för kansliet
- Utfall av årets faktiska kostnader redovisas av kansliet vid bokslut. Respektive kommun ska senast den 10 januari efter avslutat budgetår erhålla information om avvikelser. Information delges utbildningsgrupp och ekonomiansvariga.
- Reglering av underskott eller överskott sker enligt överenskommelsen i avtalet dvs. procentuellt efter elevantalet² senast april året efter budgetåret.

¹ Enligt avtal; Varje kommuns del av såväl investeringar som årlig driftbudget beräknas utifrån procentuell del av totala elevunderlaget för 4-kanten.

² Elevantal enligt fördelning av budgeterade kostnader

RR E-B D

Interkommunala avgifter

- 1) Kansliet tar fram/läser av underlag för interkommunala avgifter 15 september och 15 februari. Underlaget omfattar alla elever från kommuner utanför fyrkantområdet som studerar vid skolor inom fyrkantområdet med kommunen som huvudman och alla interkommunala elever från och till respektive kommun som studerar vid skolor inom fyrkantområdet med kommunen som huvudman.
- 2) Ovanstående underlag skickas för genomgång av resp. kommun och ska vara rättat och inkommet till kansliet senast den 20 september resp. 20 februari. Kansliet skickar därefter *preliminära faktureringsunderlag* till respektive kommun³ för yttrande senast den 25 september respektive den 25 februari.
- 3) Respektive kommun meddelar kansliet ev. ändringar i underlaget senast den 5 oktober respektive den 5 mars.
- 4) Definitivt faktureringsunderlag skickas senast den 15 oktober respektive 15 mars.

§ 6. Inackorderingstillägg

Elev som antagits med stöd av skollagen 5 kap §§ 8,13,17 har rätt till inackorderingstillägg från hemkommunen. Elev som antagits med stöd av annan paragraf har ej rätt till inackorderingstillägg via hemkommunen. Se vidare tillämpningsbestämmelser i bilaga 1.

§ 7. Resebidrag

Elever som antagits med stöd av skollagen 5 kap §§ 8,13,17 har rätt⁴ till resebidrag för dagliga resor vid gymnasial utbildning belägna inom Luleå, Boden, Piteå och Älvsbyns kommuner. Se vidare tillämpningsbestämmelser i bilaga 2.

---

³ Respektive kommun ansvarar för att meddela kansliet till vem/vilka underlaget ska sändas.

⁴ Enligt Lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:110, ändrad 1193:801; 1999:1403)

Bilaga: 1 (2 sid.) till Ekonomiska regler och rutiner för 4-kantens gymnasiesamverkan gällande § 6:

Kommunalt stöd för inackordering - elever i gymnasieskolan (Inackorderingstillägg)

Allmänt

Enligt 5 kap 33 § skollagen skall hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever i gymnasieskolan som behöver inackordering till följd av skolgången. Syftet med inackorderingstillägget är att minska merkostnaden för familjer där ungdomar måste inackordera sig på utbildningsorten. Det är ett kommunalt bidrag som ersätter en del av kostnader för boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet (folkbokföringsadressen). Tillägget kan beviljas till och med vårterminen det år eleven fyller 20 år.

Inackorderingstillägg

För att kunna få inackorderingstillägg ska den sökande

- vara inskriven i gymnasieskola
- vara folkbokförd hos vårdnadshavare i kommunen
- inte vara äldre än 20 år
- studera på heltid
- ha ett reseavstånd mellan hemmet och skolan på mer än 50 km eller vid kortare resväg åberopa särskilda skäl

Inackorderingstillägg storlek

Det är utbildningsnämnden som fattar beslut om bidragsnivåerna. Storleken på bidraget beror på hur långt avståndet är mellan hemmet och skolan.

Lägsta beloppet uppgår till 1/30 del av prisbasbeloppet avrundat neråt till närmaste 10-tal kronor.

Ett tilläggsbelopp betalas ut till elever vars studieort ligger mer än 500 km från hemorten. Tilläggsbeloppet är 1/130 del av prisbasbeloppet.

Kompletterande resebidrag

Inackorderade elever har rätt till fria resor mellan inackorderingsadressen och skolan under förutsättning att avståndet är minst 6 km. Kommunen bestämmer ifall busskort, enligt regler på studieorten, eller kompletterande resebidrag används. Detta bidrag kan maximalt uppgå till 2,25 % av prisbasbeloppet. För att ansökan skall behandlas krävs att hyreskontrakt eller motsvarande bifogas ansökan samt att inackorderingsadressen är minst 6 km ifrån skolans närmaste väg.

Reseavstånd (avser enkel väg), belopp för kompletterande resebidrag

RR E-B D

Färdväg i km minst	6	10	20	30
Resebidrag i % av prisbasbelopp	0,75 %	1,00 %	1,75 %	2,25 %

Undantag

Elev som väljer att vara inackorderad trots att avståndet är kortare än 50 km kan erhålla kontant ersättning, under förutsättning att inackorderingen kan styrkas, samt att det inte uppstår någon merkostnad för kommunen. Ersättningen motsvarar den faktiska busskortskostnaden dock högs 1/30 del av ett basbelopp

Var lämnas ansökan?

Inför varje läsår lämnas ansökan till hemkommunen. Det är hemkommunen som ansvarar för inackorderingstillägget för elever som studerar i en gymnasieskola som drivs av kommun eller landsting. Elever som studerar på en fristående skola eller folkhögskolan får ansöka om inackorderingstillägg hos CSN.

Ansökningstider

Inackorderingstillägget ansöks läsårsvis och utbetalas med högst en månad retroaktivitet från den månad då ansökan inkommer till kommunen.

Ändrade förhållanden och anmälningsskyldighet

Den som felaktigt tar emot inackorderingstillägg är skyldig att genast återbetala beloppet. Beslut om inackorderingstillägg grundar sig på de uppgifter som har lämnats i ansökan. Inackorderingstillägg betalas endast ut om studierna bedrivs på heltid och den studerande är berättigad till studiehjälp. För att undvika återkrav är det därför viktigt att anmälan görs till skolan enligt nedan om

- avbryter studierna
- minskar studieomfattning från hel- till deltid
- flyttar hem
- ändrar folkbokföringskommun

Vem får pengarna?

Inackorderingstillägget betalas ut till vårdnadshavaren om eleven är omyndig eller till den person vårdnadshavaren utser till betalningsmottagare. I övrigt direkt till elev.

Pengarna sätts in på ett konto i valfri bank under förutsättning att kontot är anslutet till SUS (Sparbankens Utbetalnings System).

Utbetalning

Inackorderingstillägg betalas ut i högst nio månader per läsår, uppdelat på fem gånger under våren och fyra gånger under hösten. Betalningen sker i efterskott (i slutet av varje månad).

RR EBD

Bilaga: 2 till Ekonomiska regler och rutiner för 4-kantens gymnasiesamverkan gällande § 7:

Gymnasieelevers dagliga resor mellan bostaden och skolan (Resebidrag)

Bakgrund

Kommunen är skyldig att ansvara för elevernas dagliga resor mellan bostaden och skolan. Ansvaret gäller elever som är studiehjälperättigade och som har en färdväg på minst sex kilometer. (Lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor, SFS 1991:1110, ändrad 1993:801; 1999:1403). Det gäller t o m vårterminen eleven fyller 20 år.

Regler

För att eleven ska vara berättigad till fritt färdbevis gäller följande:

- inte vara äldre än 20 år
- studera på heltid
- reseavståndet mellan bostad och skolan är minst 6 kilometer

Med bostad menas den adress där eleven är folkbokförd.

Eleven som uppfyller ovanstående regler kan tilldelas ett busskort.

Busskortets giltighet varierar mellan kommunerna. Avgift för en utökad giltighet kan förekomma. Ytterligare information om detta lämnas av varje studieort.

Kontant ersättning/anslutningsresor

Elev som uppfyller ovanstående regler kan ansöka om kontant ersättning om något av nedanstående alternativ uppfylls:

- färdvägen till närmsta hållplats är minst 6 kilometer
- bussförbindelse saknas helt
- medicinska skäl. Ansökan kompletteras med läkarintyg
- särskilda skäl. Ansökan kompletteras med intyg

Reseavstånd (avser enkel väg), belopp för kontant ersättning/anslutningsresor

Färdväg i km minst	6	10	20	30
Resetillägg i % av prisbasbelopp	0,75 %	1,00 %	1,75 %	2,25 %

Ändrade förhållanden

Eleven som p.g.a. ändrade förhållanden mister rätten till fritt färdbevis är skyldig att återlämna busskortet. Eleven blir återbetalningsskyldig om busskortet nyttjas och han/hon inte längre är berättigad till fritt färdbevis.

ER E-B D

§ 8. Övriga upplysningar

Detta avtal har upprättats i fyra exemplar, varav parterna tagit var sitt.

2009- -

Rigmor Åström
BUN, Bodens Kommun

Ingrid Norberg
BUN, Luleå Kommun

Ruth Rahkola
BUN, Piteå Kommun

Sture Nordin
BUN, Älvsbyns Kommun

RR EBD